

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre . . . 8 frt — kr.

Negyedévre . . . 2 — —

Helyben házhöz hordva:

Egész évre . . . 10 frt — kr.

Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 12 frt — kr.

Negyedévre . . . 3 — —

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáca u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, április 22.

Bankár-szellem.

(K. Ö.) Nem térhetünk egyszerűen napirendre a Rothschild-csoport azon magatartása felett, melyet a magyar beruházási kölcsön átvételével szemben tanúsított. Mint ismeretes, a Rothschild csoport a 47 millió forint 3 és fél százalékos vasuti beruházási kölcsönből szerződészerűen átvett 30 millió forintot 91 és fél százalékos árfolyamon. A hátralevő 17 millió forintot opciójog gyakorlását kötötte ki magának. A határidő elmult s mint tudva van, a Rothschild-csoport az opciót nem gyakorolta. Az átvételnek 92½%-os árfolyamon kellett volna történnie.

Előrebocsájtjuk, hogy a dolognak általában véve igen csekély jelentőséget tulajdonítanak, legcsekélyebbet a kormányparti lapok, melyek a magyar állam hitelképessége tekintetében a legvérmesebb reményekkel eltelve avval vigasztalják magokat, hogy a kölcsön, ha nem kell a Rothschild-csoportnak, majd kell másnak. És szidják ennek a bankár-csoportnak a kalmár szellemét, mely csak azért állott el az opció gyakorlásától, mivel nem valami lukratív üzletre van kilátás.

Tény az, hogy a beruházási kölcsön 92½%-os árfolyamon való átvételéből a bankár-csoportnak most nem lenne haszna, mivel a beruházási kölcsön a tőzsdén is 92½%-kal jegyeztetik. Ebből azonban rendes körülmények között az következ-

nék, hogy a bankár-csoport a kölcsönrel szemben fenálló opciójogát hosszabbította meg, amit jelen esetben annál inkább megtehetne, mivel erre a kölcsönösszegre ezidő szerint szükség még nincs. Az opció gyakorlására fentartott jogot tehát meghosszabbíthatta volna mindaddig, míg a pénzpiaczi viszonyok a kölcsönnek haszonnal való átvételét lehetővé tették volna. Megtörtént ez máskor is, anélkül, hogy valakinek is eszébe jutott volna szűkkeblűséggel vádolni a magyar állam bankárját.

Most azonban már nem az opció gyakorlására fentartott jog meghosszabbításáról van szó, hanem az opció-jognak egyszerűen elejtéséről. A kettő között lényeges a különbség. Ha a bankár-csoport a kitűzött határidőn a kötvényeket átvenni vonakodik, de az átvételi jogot magának meghosszabbíttatja, ez csak annyit jelent, hogy a pénzpiaczi viszonyok nem alkalmasak a kötvényeknek haszonnal való átvételére. De ha a bankár-csoport, különösen mint a jelen esetben, amikor az átvételi jogot már is meghosszabbíttatott magának egy hónappal, a határidő elmultával az átvételi jogra egyáltalában nem reflektál, ez annyit jelent, hogy számításba véve a pénzpiaczi viszonyokat, a jövőben sem képzelhető oly alakulás, mely a kérdéses címleteknek prosperitást jövendőne. Ennek oka rendszerint azonban kettőben keresendő. Vagy az állam hitelviszonyai nem oly konszolidáltak, melyek a pénzvilágban feltétlen megnyugvást keltenének, vagy az államcímletek kamatjövödelme nem akkora, mely a nagytőke kamatlétségét ki-

elégíteni képes lenne. Az utóbbi különben az elsőnek folyamánya szokott lenni. Annál nagyobb kamatjövödelmet szokott a maga számára biztosítani, minél nagyobb a kockázat, vagyis minél kevesebb biztosítékot nyújtanak az ország hitelviszonyai.

Ebből a szempontból a Rothschild-csoport visszautasító magatartása nagyobb jelentőséggel bír, mintsem első pillanatra gondolnók.

A beruházási kölcsönrel pénzügyminiszterünk ugyanis első ízben vette igénybe a 3½%-os kamattípust, még pedig annak kipróbálására, hogy az ország hitelviszonyai megérték-e már arra, hogy egy nagyobb szabású konverzió esetén áttérhünk-e már a 3½%-os kamattípusra. Mikor a beruházási kölcsön első részletének elhelyezése sikerült, az illetékes körök abban a szent meggyőződésben voltak, hogy az ország hitelviszonyai megérték arra, hogy bizonyos államkölcsönöket 3½%-os kamattípus mellett ranzsiroshasunk.

A pénzügyminiszteriumban már el is készültek a tervvel, hogy mely államkölcsönöket lehetne 3½%-os kamattípus mellett konvertálni. Ezek a 4½%-os államvasuti aranykölcsön, a 4½%-os ezüstkölcsön, a 4½%-os földterhermentesítési kölcsön, az 1888. évi 4½%-os beruházási kölcsön és az 1890. évi 4½%-os regálékölcsön. És megőrültek a körülbelül 6 millió forint kamat megtakarításnak. Sőt voltak optimisták, kik arról ábrándoztak, hogy összes államadóságainkat fogjuk a közel jövőben 3½%-os kamattípus mellett

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Bakó uram vadászaton.

Irtá: TÚZOK.

Két tipikus alakja volt a községnek.

Bakó János uram a mészáros-korcsmáros, egy atléta termetű és herkulési erejű férfi. Bakó uram teljes életében — már t. i. amióta őt ismertük — kizigiz báránypőr süveget, csurapét, magyarnadrágot és kordován-csimát viselt. Amely viselet csikorgó hideg téli időben csak annyiban változott, hogy a csurapé fölé egy magyarbírka bőrből kicsávázott juhászbundát is használt, melynek sárgára csávázott külső részén, színes irhából varrt különféle, a botanika által nyilván nem ismert fantasztikus virág-éktítmények diszelegtek.

Jellemére nézve, igazi magyar karakter volt. Kevés beszédű, komoly, szótartó, szókimondó, puritán becsületes magyar ember. Különb alak a hétvezér között se lehetett!

Ő volt az uradalmi regáljog bérlője. Ellátta a községet hamisítatlan fontu hussal és vízzel meg nem keresztelt pogány borral. Mübort még akkor nem ivott a magyar!

Híres volt arról, hogy ha a falu fiatalsága esteli tiz órán túl is mulatni, dözölni akart; vagy a cigányok a zenét az ő parancsára abban nem hagyták: nem kellett neki se bírő, se pandur, se zsandár, — ajtón, ablakon, szórta kifele a vendéget, mint a bika, mikor szórja a

földet. Ha egy-egy merészebb és az ő herkulési erejét még nem ismerő juhászbojtár szembe állott vele azt úgy vágta pofon, hogy másnap az ivót seprő cselédleány a szemében találta meg a — zápfogát.

Bort rendszeren, de mértékletesen és csak keveset ivott. Kávé, vagy teát legtöbbször nem ivott, vagy csak akkor, ha nálam disznóölésnél (ami rá nézve nagy megtiszteltetés volt; mert ha más kérte föl ilyen funkcióra: még Hruz Mihály tiszteletes uramnak is azt üzenté, hogy ő még a Herkópáternek se lesz hentese; mert ő becsületes czebéli mészáros-mesterember!) volt és beledisputáltam ezekből az — ugymond — nem magyaremberek való, kotyvalékokból.

Egy erős, kimagasló szenvedélye volt: a vadászat Meleg vagy hideg, hó, eső, szél, vihar vagy égháboru visszatartani képes nem lett volna őt! ha én ráüzentem, hogy — vadászni megyünk. És csodálatos! Ez az örületes szenvedély, mely inkább mániának volt nevezhető, — annyira lázban tartotta vadászat közben ennek az atléta-embernek az idegzetét, hogy a futó, vagy repülő vadat, izgatottságában, mindig — elhibázta. Ha ő „meglőtte“ a vadat: mérget lehetett venni arra, hogy nem a „Nagyuram“ — amint őt a dologtalan Seregi Miska kisbíró és a mi kutyavezetőnk — hitta — lőtte meg; hanem beleröpült a „Nagyuram“ „selétjébe.“

Miért is Miska a deperdátus kanczigány (azt tartották felőle, hogy az apja cigány volt) valahányszor ilyen eset adta elő magát: rava-

szul rám sunyított, amely sunyításban benne volt az, hogy — „Nagyuram selétjébe belé futott a nyul.“ De szólni nem mert; mert egyszer, midőn hangosan és ilyenformán gondolkodott: „Nagyuram“ úgy képen csendítette a taglón megkeményedett tenyerével, hogy holta napjáig görbén fog állani a szája, mint a — méces cserép! És hogy még a bagót is viszájáról kell betömnöni a pofájába.

Engem lelkemüdvösségéért szeretett Bakó bátyám. E szeretet ápolta benne az én irántam való igaz tiszteletem is; de azt hiszem, orosz-lán-része volt benne azon politikámnak, hogy vadászatok alkalmával, ezen gyöngye oldalát t. i. a vadnak az ő sörétjébe való futását, tölem telhetőleg nem csak elpalástolni, de ahol feltűnés nélkül lehetett, még a saját sörétemmel korrigálni is iparkodtam. . . Mikor ő célzott, lőtt: ha szerit tehettem, én is odagyújtottam a híres perkupióssommal és elkialtottam, hogy — „Brávó Bakó bátyám! Én későn lőttem már, akkor a nyul trambuczkázott. . . És ilyenkor büszkébb volt mint Napoleon, mikor az egyiptomi gulákról lelógatta a rövid lábait. . . De hálás is volt irányomban mindenkor; mely állításomnak bizonyítékául csak egy esetet hozok fel itt.

Hruz Mihály uram a már egyszer futólag bemutatott tiszteletes, de nem valami nagy rokonszenvvel viseltetett irántam. Megtörtént, hogy Bakó bátyám előtt, a saját szobájában, a paplakban, nem éppen oly tisztelettel emlékezett meg felőlem, amint ő t. i. Bakó bátyám óhaj-

konvertálhatni. Mire is lehetne akkor a körülbelül 29 millió forintra rugó kamat-megtakarítást fordítani? A földadó leszállítására, avagy külkereskedelmünk érdekében a flotta szaporítására?!

Jött azonban a hideg zuhany, melyet a Rothschild bankcsoport zuditott a magyar pénzügyminiszter fejére. A magyar hitelviszonyok még nem értek meg a 3 $\frac{1}{2}$ %-os kamattipusra, a nagytőke ily kevés haszon mellett nem akar nekünk kölcsönözni. Fizessünk többet, a kockázatot arányában.

Mi pénzügyi viszonyainkat tekintve még mindig csak Olaszország mellé sorakozhatunk, de még nem vagyunk ott, ahol ma Románia van. Különbözik lehet, hogy ez a bankcsoport ebben az ügyben rejtett célokat követ, ami azonban ismét csak azt bizonyítja, hogy hitelviszonyaink nem oly konszolidáltak, hogy a Rothschild-csoport akarata alól emaczipálni tudók magunkat.

A Rothschild-csoport magatartásának tehát megvannak a maga tanulságai, melyeket nagyonis meg kellene szivlelni ott, hol az állam pénzügyeit intézik.

ORSZAGGYÜLES

A képviselőház ülése.

Budapest, ápril 22.

Szilágyi Dezső elnök $\frac{1}{2}$ 11-kor megnyitja az ülést. Hitelesíti a múlt ülés jegyzőkönyvét. Napirenden van a kongrua tárgyalásának folytatása.

A megvont szubvenció.

Molnár János: Személyes kérdésben szóval fel. Védekezik Pulszky támadásai ellen.

Ami a szabadkai kauziót illeti, ő azt nem akkor vont vissza, mikor veszélyeztetve volt, hanem mikor a lap iránya megváltozott. Így tette ezt a Csongrádi Közlöny is. Ajánlja Pulszkynek, hogy máskor jobb információkat szerezzen be és »si tacuisset, philosophus mansisset«.

totta volna: hát megrázta kemény szitta-fejét az én bátyám és félretéve azon tiszteletet, mit följobbvalója irányában — mert kurátora volt — tanusítania kellendett, — azt mondta hogy: »Egy szót se többet a felől! mert ha igen — ugyeségjen! — egyikünk kirepül innen és az az egyikünk — — nem én leszek!« . . .

A másik tipikus alak, a többször bemutatott dologtalan kisbíró, a kanczigány, a mi konvenczionátus vadászutya-vezetőnk: Seregi Miska volt. Miska örökölte cigány apjától a kifoghatatlan cigány-humort és ravaszsgot; ennek a nomádnépnek dologtalanságával; valamint sok más egyéb nem éppen dicséretes tulajdonságaival egyetemben. A vidék berkei és nádasai-ban lakozó és a községi szarvas-állatoknak elcsillentésével meggyanusított rókák, vajmi könnyen bebizonyíthaták volna: hogy Seregi Miska politikája mellett az ő mesterségük — csak hitvány kontárság.

Miska a kisbíró-ság fontos hivatalán kívül viselte az akkor még nagy divatban volt bakterséget is.

Ejjelenként nagy »megszentelt« alabárdjával és kurtjével, oly büszkén sétált a faluban, mint egy francia-király. A »kilenczet — tizen-egyet, vagy amennyit — ütött már az óra, térjen kiki nyugovóra stb«-it meg nálánál szebben, vontatóbban, Sztambulnak egy próféta szakállu imámja se kiáltotta volna el! Hatalmas mély hangja pedig megszegyenyítette a lagúnák dobos gémjét, a bölönbikát, vagy a czukorgyár gőzkürtjét. Hát még mikor az órákat eldudálta? Akkor az öreg Hruz tiszteletes urat majd a nyavalya törte ki mérgében. Nálam meg gyak-

A kongrua.

Pader Rezső: Sajnálattal kénytelen kijelenteni, hogy nagy méltóságban levő urak saját egyházi hatóságuk ellenében oly tételeket védelmeznek az ország füle hallatára, melyeket illető egyházi hatósága nyíltan kárhoztatott.

Ő a lelkészek állami dotációjának nem barátja. Állami segélyezésnek csak ott volna helye, hol az állam az egyház vagyonát elvette.

A lelkészek segélyezése szerinte a vallási társulatok kötelessége és ha az állam jó indulattal viseltetik a lelkészek iránt, kezére járhat a segélyezésben a vallási társulatnak. A segély megvonhatóságára azt jegyzi meg, hogy a felekezetek autonómiáját sérti, ha az állam egyes lelkészekkel vesződik. A segély szerinte megvonható, de nem egyes lelkésztől, hanem az egész felekezettől, ha bebizonyulna róla, hogy tényleges államellenes dolgokat követel.

Foglalkozik azután Tisza Kálmán beszédével. Felolvás a Budapesti Hírlapból egy részt és ezzel igyekszik bizonyítani Tisza politikájának helytelenségét.

Részletezi azután magát a javaslatot. Szeméretet veti a miniszternek, hogy a katolikusok kongruája rendezésének sem idejét, sem a segélyösszeg nagyságát még hozzávetőleg sem határozza meg.

Nem lát semmiféle paritást abban, hogy míg a katolikusok kongruáját annyi mindenféle mellékjegyzettel körülcsmózták, hogy abból egy hamar törvény nem lesz, addig a nem katolikus lelkészek kongruáját röviden breviamann keresztül viszik és január elsejétől osztják majd a segélyt.

A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a néppárton)

A létai tiszteletes a kongrua ellen.

Marjay Péter: Foglalkozik a protestáns lelkészek sanyaru helyzetével.

Csak évek múlva jön a protestáns lelkész 6—700 frtnyi fizetéshez, legjobb esetben 1000—1200 frt jövedelemhez, többre azonban egy sem viszi.

A tiszántuli protestáns egyházra, mely a leggazdagabb egyházkerület hivatkozik és adatokat olvas fel, melyek szerint itt is 710 lelkes állás van, melynek jövedelme a 600 frtot sem éri el.

Hogy lehessen tehát ebből tisztességesen élni és családot fenntartani.

Sajnos, hogy a XIX. század végén ily vi-

szonyok létezhetnek, holott már 350 év előtt *Kálvin* Jánosnak 600 frt fizetése volt.

A szocializmus nagy terjedésének oka részben abban is rejlik, hogy a sanyargatott papságnak nincs annyi ereje, hogy a népet megnyugtathassa.

Felhozza a segélyre vonatkozólag azt az esetet, mikor a pap a szilvafáról is megkapja a maga részét.

— Minden szilvafára felmegy egy ember, két koppintást és egy rázintást tesz a fán. (Derültség.) A mi ezután lehull, ez a lelkészé. Ilyen a miniszter segélye is.

Hivatkozik azután Szászországra, hol a lelkész fizetése ezer lélek után 2400 márka, hol 2000 lélek van, 2700 márka. Hivatkozik még Württembergre is. Foglalkozik azután Sima beszédével. Mindenki tartsa meg a magáét. *»nem hive a szekularizáció elveinek.«* Polonyi mondott egy anekdotát, majd ő is mond egyet. (Halljuk! halljuk.)

Három diák beáll egy családhoz kosztba.

Első ebédre sárgarépa került az asztalra

— Sárga répa rossz viccz, (hangzik jobbról).

— A javaslat még rosszabb — felel vissza Marjay.

A feleség urának azt mondja, hogy még meg sem kérdezték a deák urakat, mily vallásuk?

— Mindjárt megtudjuk — mondja a férj.

Kérdi az elsőből szereti-e a sárga répát?

— Nem szeretem, de megeszem — feleli az, s a férj odasugja feleségéhez: Ez katolikus.

— Hát ön szereti a répát? kérdi a másiktól.

— Szeretem is, nem is — no ez luteránus.

A harmadik a kérdésre azt feleli:

— Nem kell se testemnek, se lelkemnek, egye meg a ki főzte.

— Ez az igazi kálvinista, kiáltja a gazda. Igy van szóló is a javaslattal.

Neki bizony nem kell. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Lakatos Miklós kijelenti, hogy a javaslatot még általánosságban sem fogadja el.

Madarász József és *Lukács Gyula*: Helyes! Helyes! Ez az igazi!

Vajas kenyér és borraivaló.

Lakatos Miklós: És a törvényjavaslat *vajas kenyér és borraivaló azoknak*, kik az egyházpolitikai törvényjavaslatok mellett foglaltak állást. (Mozgás a szélsőbalon) Mézes madzag ez a javaslat, melynek végén ott a hurok, de ezt csak a választások esetén fogják megtudni a

ran kijárt neki egy-egy porció szilvóris, hogy csak azért is — nagyokat kiáltson.

— Tekintetes uram! — sunnyugott egyszer nálam Miska — tudok ám valamit.

— No mit Miska?

— Nagyuram minden éjjel, mióta hó esett, a kertjében, mely a mezőtől való részen elkerítetlen, káposzta-torzását tesz ki családoknak a nyulaknak; maga pedig kiül egy kis fejszékre, fehérkendővel beköti a sisakját, fehér lepedőt terít a bundájára és puskával lesi a nyulat. Azért olyan náthás mindig.

— Miska derék gyerek vagy; ne itt van egy porció. Ebből egy jó tréfát fogunk csinálni, érted? Mi ha jól fog sikerülni: egy kergebirkát fogsz kapni tőlem, érted? Miskának csakugy ragyogtak a szemei az örömtől, mint a szentiván-bogár nyáron.

— Miska most szép holdvilágos éjszakák vannak; te az utczafeleli párkánynál fogod lesni Nagyuramat. És amint azt látod, hogy a nyul közelget a káposztatorzsához: akármennyi lesz az idő, elkiáltod a legjobban illő órát hogy — a nyul elszaladjon. Érted?

— Értem. De hát azután?

— Azután fuss magad is, mint a nyul, hogy meg ne foghasson; mert ha megfoghat, nem fogsz te se kiállni, se dudálni ebben az esztendőben, ezen a világon; ha csak a másikon nem, ha t. i. ott is megtesznek — bakternek. A többit majd elcsinálom én. Csak okos légy! Érted?

Miska elment a »váltára«, én meg nagy kíváncsisággal vártam az eseményeket . . .

Még alig volt hét óra Miska már elordította,

hogy: »Kilenczet ütött az óra« aztán egy, e csendes éjszakában roppant dördülést okozó lövés . . . utánna a másik . . . és azután, a még akkor kutyaadómentes falusi komondorok ék-telen vonítása stb.

Bizony még valami szerencsétlenség történt, — tünődtem. De a tünődésem nem sokáig tartott, jött az öreg Bakó bátyám át hozzám. A falu végén átellenben laktam vele.

Nagyot fújt az öreg és megtörülte csuron vizessé izadt üstökét, mint aki valami nagyot akar mondani.

— Képzeld Tekintetes uram, mit csinált velem az a gazember kanczigány? Lesben ültem a kertemben. És egy kan nyul már-már pedzette a káposzta-torzását; én meg igazítottam a puskámat, hogy ledurantom . . . No hiszen ledurantom szépen! . . . Az a kutyaczigány elordította magát, hogy »Kilenczet ütött« pedig még nyolcz óra se volt. A többit be se várta az a kutya nyul, futott mint a veszett; én meg mérgemben utána löttem kétszer. Dir, dur; csak ugy süvített az angol-serétem.

— A cigánynak? böstörködtem vele.

— Nem. A nyulnak. Hiszen csak a cigány futott volna arra a »Tapaszfának«, amerre a nyul futott?

— Hátha az is ugy járt volna, mint a nyul?

— Persze, hogy ugy járt volna; mert éppen ugy messze lett volna, mint az a kutya-nyul volt. Nyavalya törje ki!

És elnevette magát az öreg ur . . . Én megkínáltam egy jó szivarral és kedélyesen tervezgettük a másnapi vadászat felől . . . Hol a kanczigány már ismét a kopókat vezette.

papok. Ha pedig Tisza csufolja Zichy Jánost azért, mert védte a protestáns autonómiát, hát azt megköszöni neki. (Éljenzés a néppárton. Ha a katolikusok autonómiáját fogja támadni a kormány, ő is ott fog küzdeni a néppárt mellett. (Éljenzés a néppárton) A javaslatot nem fogadja el. (Éljenzés a bal és szélsőbalal-balon. Öt perc szünet.

Szünet után.

Kálmán Károly: A javaslat a kormány omnipotenciáját tartalmazza. Ma a ki Bánffy ellenes, vagyis ellenzéki, az már államellenes. Bánffy a megtestesült zsarnok, „Az állam én vagyok” eszméjének megtestesítője. De Bánffy istenségét nem fogadják el a magyarok (Derűtlenség). Ezen törvényjavaslat úgy hat, mint a meghuzott lélekharang kongása. Magyarországon meghalt az igazság, tómbol a gazság. (Derűtlenség). A mi a szőlőre a phyloxera, az a szabadságra ez a hatalom. Azért én azt mondom, széngáz kell a phyloxerára, nem szabadság, (Általános derűtlenség). A csirkefogókat felkötik, az akasztófáralókat futni engedik, sőt ki is tüntetik. Ez a liberalizmus törvényszerűsége.

A javaslatot nem fogadja el.

Eljen a keresztény Magyarország, s vesszen el, mielőtt 31-ik évét betöltene a liberális zsarnokság.

Transdenfels Emil kéri a Házat, hogy ne tekintse azt nagyzási viselkedésnek, hogy akkor, amikor a szász nép egyházának autonómiáját veszélyeztetve látja, nem fogad el segílyt.

Az ülés végén **Dániel** felelt **Olay**-nak a budapesti villamos vasut ügyében tett interpellációjára.

Borzalmas szerencsétlenség.

— Lezuhant a 8-ik emeletről. —

Minden nagyobb szabású építkezés megköveteli az áldozatát, több, kevesebb emberélet megy tönkre, míg a monumentálisabb építkezések elkészülnek.

A kir. törvényszék palotájának építésénél több munkás halálát lelte; a kaszárnyák építése szintén emberáldozatot kívánt.

Egyik helyen a gondatlanság, másik helyen a vigyázatlanság, vagy a kellő felügyelet hiánya juttatott sirba erős, munkabíró embereket s fosztott meg családokat fenntartójuktól.

Tegnap ismét egy szegény munkás ember kiomló vére festette pirosra az építő álványokat.

A borzalmas szerencsétlenségről tudósítónk a következőket írja:

A honvéd-hadapród iskola építésénél tegnap kora reggel végzetes szerencsétlenség történt.

Élő Pál 26 éves szentjobbi születésű munkás a 3. emelet magasságban levő 4-ik sor álványon a vakoláshoz szükséges malter-szállítás és kezeléssel volt megbizva.

A maltert vederben csigán huzták föl s ő az álványon kiürítette a felhuzott vedret.

Egy ilyen veder felhuzás közben, a kis négyszögű lyuknál megakadt.

Élő Pál a felső emeletnél a nyílás felé hajolva, kiszabadítani igyekezett a megakadt vedret.

Ez azonban nehezen ment s a szegény ember egy deszkára lépett, mely megbillent alatta, s az egyensúlyt elvesztett és a *nyíláson lezuhant az iszonyú mélységbe.*

Lezuhanás közben az állás gerendázatában iszonyuan összetörte minden tagját; azonkívül fejét több helyen bezuzta, mellét súlyosan megsértette; továbbá halálos belső sérüléseket szenvedett.

A 4-ik álványról egész a felhuzó csiga alatt levő malteres ládába esett.

A megrémült többi munkások kiemelték a malterből az eszméletlen kivüli, vérrel borított

tott ifjút s hazaszállították a Külvároson levő lakására, ahol orvosi ápolás alá vették.

Délelőtt 10 órakor lelkészt kívánt a szerencsétlenül járt munkás, azonban csak az utolsó kenetet lehetett már feladni a betegnek, mivel már nem volt eszméleténél.

A szegény ember fiatal házas, a nyáron nősült s neje reményteljes állapotban van.

A szegény ifjú nő, midőn értesült férje szerencsétlenségéről, ájulásba esett.

A halálos sebekkel borított ifjú nem is tért eszméletéhez többé, s délután fél 6 órakor kiszenvedett.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Április 24. A Biharmegyei Casinó közgyűlése d. u. 4 órakor.

Április 24. A rabsegélyző-egylet közgyűlése délelőtt 11 órakor.

Április 30. Berettyó-társulat közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* **Alapkő megáldás az Immaculata intézetben.** Az irgalmas nénék Nagy-Teleky-utcai intézete impozáns emeletes épület szárnyal bővül ki a nyáron. Dr. *Schlauch* Lőrincz bíbornok püspök bőkezűségéből a kisedővönöképzede, az ezzel kapcsolatos minta-óvoda és a polgári leányiskola új, szép és tágas helyiséget fog kapni. A napokban kezdtek el az építési munkálatokat, tegnap volt az alapkő megáldási szertartás, melyet dr. *Vucskics* Gyula plébános végezett. Az alapkőre egy dobozt helyeztek el, amely egy okmányt tartalmaz. Az okmány felemlíti, hogy Ő Eminenciája bőkezűségéből, *Peiser* Károly tervei szerint emeltetett az épület. Fel vannak sorolva az intézet előjárói, tagjai és a tanulók száma: 456. Zárshavai a következők: Legyen rajta az Isten áldása, legyen felette a szeplőtelen Szűz oltalma, uralkodjék benne Szent Vincze szelleme. Legyen ápolója a vallásosságnak, terjesztője a magyar hazaszeretetnek!

* **Bognár kanonok kitüntetése.** A hivatalos lap tegnapi száma szép kitüntetést hozott a váradi káptalan legújabb tagjának, ki rövid itteni tartózkodása alatt rokonszenves tagja lett a váradi társadalomnak. Ő Felsője u. i. címzetes a páttá nevezte ki dr. Bognár István kanonokot. Az erről szóló legfelsőbb kézirat a következő:

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére dr. *Bognár István* nagyváradi latin szertartású székesegyházi kanonok és papneveldei igazgatónak a boldogságos Szűz-Máriáról nevezett *esztergom-megyei címzetes apátságot* adományozom.

Kelt Bécsben, 1898. évi április hó 10-én.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Dr. *Wlassics Gyula*, s. k.

A kinevezés, mely igazi érdemek elismerése, őszinte örömet kelt a tudós kanonok ur nagyszámu barátai és tisztelői között. Ez egyuttal a váradi káptalannak is kitüntetés, mert most már minden tagja infulás főpap. Az új apát tegnap este érkezett haza Budapestről, ahol az Aquinói sz. Tamásról nevezett bölcsészeti társaság ülésén elnökölt.

* **Uj apátok.** Ő felsége, a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére dr. *Berger* János budapesti tudomány egyetemi nyilvános rendes tanár és Esztergom főegyházmegyei áldozárnak, a boldogságos Szűz Máriáról nevezett *ja s z t i* címzetes apátságot; *K r u e s z* Ferencz karánsebesi főesperesnek és Oraviczbányai plébánosnak pedig a Solymos vára melletti SzentMártonról nevezett bulcsi, más-ként bulchi címzetes apátságot adományozta.

* **Szent György napja.** Az esztendőben különösen két nap volt nevezetes a uaptárba azokra, akik nem elég szerencsések, hogy a saját házukban lakjanak, hanem a „lakódrága és költséges címzet viselték, a Szt. Mihály napja, vagyis a költség ideje. Az újabb szokás azonban ezt a két dátumot hátrább toltta, május illetve november elsőre. Ha ettől a kellemetlen nevezetességtől meg is fosztotta az új rend a két szent napját, mégis megmaradt az, hogy a Mihályok és Györgyök névünnepét a régi hagyományokhoz híven inkább megünnepelik, mint a többi szürke névnapokat. Szent-György napjához a gazdák különösen sok jóslatot, tervezetést fűznek. A katolikus templomokban, mintegy a téli és nyári időszak átmenetének a jelzésül is, Szent György napja előestéjén és így ma este már 8 órakor hangoznak először, s a plébániatemplomokban 9 órakor másodsor. Szent György napja holnap, vasárnap lesz.

* **A hadapród iskolák növendékei.** A nagyváradi és pécsi honvéd hadapródiskolákat ez év végén megnyitják. A szabályok szerint a nagyváradi fiúk a pécsi iskolában és megfordítva fognak neveltetni. Több nagyváradi szülők óhajtanák gyermekeiket a hadapródiskolában neveltetni, azonban a pályázati hirdetmény még mindég nem lett hivatalosan közzé téve s így nem tudják magukat tájékozni, hogy kérvényeiket hova és mikor adják be. A hatóság tehetne e tekintetben valamilyen a szülők megnyugtására.

* **A bécsi hitélet.** Utólagosan értesülünk a bécsi kath. hitélet emelkedésének egy jellemző mozzanatáról. A nagybőjt vége felé Stentrup Nándor jézus-társasági atya, a nagynevű filozófus, a német lovagrend Singerstrassei templomában konferenciasorozatot tartott katonatisztek számára, kik minden este megöltöttek a templomot s kik közül a lelkigyakorlatok végén számosan megáldoztak. Az áldoztatást ft. dr. *Belopotoczky* Kálmán tábori püspök úr ő méltósága végezte.

* **Szabadlábba helyezve.** Megirtuk annak idején, hogy Váncsodon letartóztatták Csillag József földbirtokost, aki ott a környék első gazdája; de letartóztatták Szép Mihályt és Schlezinger Mártont is. A letartóztatás akkoriban nagy feltűnést keltett, s oka az volt, mert Szép és Schlezinger gyujtogattak, a gyujtogatásra pedig Csillag József bujtogatta fel őket. A kir. ítélő tábla tegnap határozott ebben az ügyben, még pedig úgy, hogy Csillag Józsefet szabadlábba helyezte a vizsgálati fogásból míg Szép-et és Schlezingert továbbra is fogva tartani rendelte.

* **A walesi herceg szalonkocsija.** A fényt és csint illetőleg mint a gyanánt szolgálhat a Great Eastern Railway Company által a walesi herceg és hercegnő számára épített szalonkocsi, melynek leírását Pataky H. és W. szabadalmi irodája a következőkben adja: Kivülről kevésbé különbözik egy közönséges első osztályu kocsiól, belülről azonban annál inkább. A kocsiszekrény alsó része vastag nemezlappal van bevonva azon czélból, hogy a kerekék lármaját tompítsa. A kocsiban gyönyörűen berendezett szalon és boudoir van, mindkettő királykék moiréval kipárnázva. A butorok falalkatrészei dió- és rózsafából készültek; minden veret, díszítés és eszköz ezüstből van, a kocsimenyezet pedig aranyból, ezüstből és se-

lyendő látszó valóságos remény. Ezen helyiségekkel a szülő- és ártalom-helyiségek vannak kapcsolatban és az összes helyiségek világtan vezetékkel vannak összekapcsolva és szellőztetéssel megvilágítva.

* **Közbiztonsági bizottság.** A m. kir. honvédelmi miniszter asztélyi M a r i a n György grófnak azért a hazaiak előzetes engedélyével, hogy a L u d o v i k a akadémiának neki alapítványához újában 5000 forint adományozott, közzétette fejére ki.

* **A verseny.** A tíznapos futásra felnyitva két nap óta hangos és népes: a katonák sorait kerülő újak »druttolnak« erősen, hogy a verseny-bizottság rájuk szabja-e a három kézműves esztendő, vagy kibontja rájuk az »un-tanglók«-ot. Az eredmény a két napon ki-elégő volt. Csak a futók az első körverseny-ben újak közül be volt köztük 120 hadiőrök, ezután előléptek 145, beszorítottak 72. Tegnap a második körversenybe tartó újak közül be-létek 130-an, előléptek 115, beszorítottak 27. — Ma a harmadik körversenybe állnak elő. Be van köztük 96 új. — Hétfőre az idegen előzetes újakat vizsgálják meg.

* **Baró Közigazgató** lesz a tartomány. Er. Közigazgató Herman Áru-kja tegnapelőtt állotta ki a társaságát a freudenbergi tanács-pályán. A Társaság Kérel és Mérges szerepelt. A verseny Áru-k könnyen nyerte meg, második Mérges volt. E kísérlet eredménye elég arra, hogy bizalommal költözzék a starton.

* **Érdekes hymen-kir.** Hevesi Ödön, a Pesti első hazai takarékpénztár vezérigazgatója, aki hosszú időn át mist az Osztr.-Magyar Bank nagyváradi fiókjának főnöke, társaságunk kedvelt tagja volt, közelebb nőül veszi L a n d o r i Ludmilt, a frankfurti színház kiváló tagját.

* **A mai jogász felolvasó estély.** Ma délután hat órakor lesz megtartva a Kereskedelmi Csarnok dísztermében a joghallgatók felolvasó estélye. A felolvasásnak a program-ját már a múlt napokban közzétették. A felolvasó estélynek természetesen a legérdekesebb része a »Szép Ilonka« című melódrama lesz, amelyet két előadó leány G e c z y Irénke és K o r d a Boriska fognak előadni. A programnak a többi száma is sok élvezetet ígér, amennyiben mind az akadémia legjelesebb tagjai fognak szerepelni. Az estély iránt különben az egész városban igen nagy az érdeklődés, úgy erkölcsileg, mint anyagilag szép eredményre van kilátás. A felolvasó estély pont hat órakor kezdődik, belépti-díj egy korona.

* **A kerületi betegsegélyező pénztár helyiséget cserél.** Holnap vasárnapról kezdve már az Apáczka-utcán lesz a hivatal a Rothmann Jakab ügyvéd házában. A rendes havi igazgatósági ülésről kezdődik az új helyiség felavatása, mely alkalommal az igazgatósági tagok teljes számban fognak megjelenni.

* **Frank Mór vez. előadásai.** Tegnap mutatkozott be újonnan F r a n k Mór, a csoda számoló a nagyváradi közönségnek. Frankl különben már nem is ismeretlen a nagyváradi közönség előtt, mert ezelőtt 13 évvel már egy ízben bemutatta művészetét, mert valóban művészet az, ahogyan ez az ember számol. Tegnap délután a reál iskolában és a kereskedelmi produkálta magát, mindkét helyen elég csekély számú hallgatóság előtt, este pedig a R i m a n ó c z y éttermében lépett fel. Az esteli előadás, a mely a maga nemében páratlan volt, kis számú közönség vett részt. Az egész hallgatóság között nagyszámban voltak képviselve a mérnökök, a kik mindenféle com-plikált példákkal igyekeztek megfogni Frankl-t, aki azonban mindég megfejtette a nehéz példákat, egy két pillanat alatt. A legnehezebb

számtani műveket, amelyeket megoldása papíron is hosszabb időt vesz igénybe, pár pillanat alatt megoldotta. Az előadás alatt természetesen voltak komikus jelenetek is, mert először megessett az is, hogy Frankl megfogta azt, aki a példát feladta, kimutatván, hogy aki feladta az helytelenül fejtette meg. A második feladat alatt egyetlen egyszer sem sikerült megcsipni, minden feladatot megoldott. Frankl ma a »Fekete Sas« étteremben fogja magát produkálni, holnap pedig a kereskedelmi csarnokban. Az egész előadás oly mulatságos és érdekes, hogy az a melegebb pártolást valóban megfordulhat, amennyiben ehhez hasonló előadást aligha képes valaki még tartani. A holnapi előadásnál azonban Frankl bejeleni váradi szerepéről.

* **Az édes zavarban.** A szomszédok első napja tudták az a mulatságos epizód: Mikor már közeledett az első nap hősei ideit megtudták mulatást, mikor az igaz hőseket, a beváltakat felelték, mikor elcsúszott mindkét csoport, a szomszédok is, meg a vigadó is. — hát csak kislát, hogy ott maradt emléke egy — gondolatlan ing-Természetesen, hogy kontinuitásba kerültek hamarosan minden sorozottak. Anonban a beváltak és feleltettek közül egy sem állott példába ing nélkül így két bizonyosan olyan lehetett, akik a szomszédok hegye mint »szó« szarlat fejtetés: »szóval« alkalmatlan-ot szabaddított el a katonák mentek elől. Hát hiszen arra volt már eset, hogy valaki botját, fejtőjét, vagy kalapját elhagyja valahol, — de hogy még is ott fejtése édes zavarban, az előzőleg legkisebb egyedül áll. Az ingek közöttben még még más gondja.

* **Lefoglalt szociálista lap.** Az Aradon megjelenő »Ujvilág« című szociálista lap f. évi 4-ik számát az aradi kir. ügyészség távirati jelentése folytán a váradi kir. ívszéki vizsgálóbíró, mint sajtó ügyi kerületi közbiztonsági távirati rendelkezése — lefoglalták. A nevezett lappéldányait az aradi postahivatalnál foglalták le, ahol tegnap délután 3 órakor lettek volna továbbítva. A inkriminált cikkek az »Éhség« és »Május elseje.« Az aradi kir. ügyészségnek pont 12 órakor vett távirati jelentésére dr. P e r j e s s y Mihály kir. ügyész, sajtóügyi ker. közbizl., nyomban intézkedett a nevezett és postára adott lappéldányoknak és a még netalán el nem küldött példányoknak — a vizsgálóbíró útján leendő — azonnali lefoglalása iránt, — a mi még a tegnap nap folyamán megis történt.

* **Gabányi kabátja.** Tegnap volt tudvalevőleg a Bohémek első előadása a Nemzeti Színházban. Nem az előadás sikeréről és a kiváló művészek szerepléséről akarunk megemlékezni, hanem egy igen mulatságos epizódról, a mely a bemutatót megelőzte. Hónapok óta fáradozott ugyanis K é m e n d y, a Nemzeti Színház szcenikai vezetője azon, hogy minél stilszerűbb kosztümökben szerepeltesse a Bohémek előadót. Tudnunk kell ugyanis, hogy Kéméndy nemcsak lelkes piktor, hanem a skrupulozitásig lelkiismeretes kosztüm-mester is. Képzhetők hát, hogy mily boldognak érezte magát, mikor a pompás stilszerű kosztümök egytől-egyig készen voltak. Azonban nemcsak Kéméndynek bogara a stilszerű kosztüm, hanem Gabányinak, a kitűnő komikusnak is, aki hajszálalig menő pontossággal és hűséggel maga alakít színpadi öltözetin ott, a hol csak tud. Ő tudvalevőleg Colinet játszotta a darabban. Sehogyan sem volt megelégedve azonban azon pompás szalonkabátal, melyet Kéméndy szakavatott kezei kiosztottak neki, forgatta, nézegette a fényes kabátot és meg volt szörnyen akadáva. Hogyis ne! Hol van ott a stilszerűség, mikor egy szegény bohém ilyen fényes öltözetben züllik? Alapos töprengés után végre megszilárdult benne a szándék, terv és készség, hogy a szalonkabátot stilszerűvé gyurja át, amint, hogy

azután át is gyurta. Zár és gyertyapercéket meg-meg-meg-meg, hozzá dörögte a falhoz, fűző, kile-melme a kutyákkal és vagy 6 éjjel rajta aludt, nem is számítva azt, hogy társaságban neki ki-rándulást ebben a kabátban a Városigényűl O-Ba-ding. Az egy idővelesen stilszerűvé gyurta szalonkabátot azután elbűltte a Nemzeti Színház jelenet szalonkabát, hogy esetleg még ez is alakítson valamit — stilszerűt — a nyomozott kabátban. Ki lehetné le azonban Gabányi megdöbbenését, mikor a pénztár főnöke visszatért a stilszerű kabátot, a szalonkabátot, a melyet a jelenet-szabó — megfe-szített fűzővel után — végül kifűzőt, pa-zaraló elvált és bámulatosan fényt kitéltetve helyezett. Hogy azután hogyan sikerült Gabányinak a tegnap előadásra szalonkabátját ismét stilszerűvé visszatérővélni, arról nem szólhatunk, mert még eddig nem láttuk a premierről szóló referátját.

* **Bor helyett marólg.** Budapesti H e c k e s h Irma 17 éves leány tegnap este Hóhó-utca 1. sz. a lakásán felkapott a könyv-háza egy üveget s tartalmát felhajította. Az üvegen bor helyett legrólg oldat volt, a mely annyira összehégette belségeit, hogy súlyosan sé-sülve vitték a Rókus kórházba.

* **Hogyan látnak a vakok!** 1728-ban Chesseben Vilmos angol orvos egy fiatal ember szeméről vette le a kályogot, a ki csak a sötétet és világosat tudta megkülönböztetni és születésétől kezdve vak volt. A műtét sikerült. Az orvos meg-figyelté a páciensét. Mikor először vette le szeméről a kóma a vak lágra nyit szemmel nézett maga elé, de hirtelen lezárta pillant s hátrabókkent mert úgy érezte, mintha az előtte álló embérek horzsolnák a szemét. A távolságról nem tudott ítéletet alkotni bosszu ideig, valamint alaktól és nagyságról sem tudta, hogy a szoba a háznak egy része, de azért nem tudta el-képezni, hogy az egész ház nagyobbak lis-sék a szobánál. A kutyát és macskát mindig összetévesztette; már szőgyelt megkérdezni, hogy melyik a kutyá, ezért egyszer a macskát megfogta behuny szemmel megtapogatta, azután hosszasan és merően megnézte. Ezentúl már megismerte a macskát. Nagyon csodálkozott azon, hogy nem a-zok a tárgyak tetszenek neki legjobban, amiket vak korában kellemeseknek és szépeknek gondolt, valamint nem azt a gyümölcsöt találta legszebbnek, ami neki a legjobban ízlett. Érde-kes kísérlet volt, amit vele képeket tettek. Azt hitték, hogy azonnal fölismeri, mit ábrá-zolnak, de nem úgy volt. Össze-vissza festett lapoknak gondolta. Csak két hónap múlva vette észre, hogy a képek alakokat ábrázolnak. Mikor aztán megérintette a képeket, azon csu-dálkozott, hogy hogyan lehet láposnak érezni azt, a mi gombolyúnak látszik s megütözköve kérdezte, hogy az ujjá csálhat-e meg vagy a szeme? Anyira megtartotta vak korában föl-vett szokásait, hogy p. o. este világosságot nem kívánt, hanem a sötétben járt-kelt a szobákban.

* **Elítelt szociálisták.** A tegnap előtt el-fogott szociálisták fölött T ó t h Lajos r. ka-pitány már itélkezett. Ugy a fogva levő 101 embert elítélte, mint a szabadon bocsátott 21 ellen megindította a kihágási eljárást.

* **Díszes utazó társaság.** Snájdik kompánia indult utnak az éjjel, a 11 óras vonattal Szamos-ujvár felé. A előkelő társulat öt férüből áll, s mindannyian díszes a környéknek, még pedig mint ismert sipis, értéktároltók és emelők. Antal Károly (ez 2 évig szándékozik ülni), Szabó Károly (ez már nem adja 3 éven alább. Sanyó Mihály, (ez is 2 évben utazik), Papp András (ez kerek számban 2 év, 2 hó és 15 napig van ér-dekelve) és végzetül Kerekgyártó Mihály (ez 3 esztendőig medítál majd). Különösen nevezetes alakzat közöttük Kerekgyártó ur, akire nem ke-vezebb, mint 20 lopás büntette és 17 lopás vét-sége súlt ki. A lelkes ifjuság Szamosujvár felé vitorlázott, az ottani fejtézetbe, mint új otthonba. Az illő kísértről természetesen gondoskodva volt. Három szuronyos börtönör környékezte a distingvált társulatot, szigoruan hivatalos útjában.

* **A halás vendég.** Szopota Mária cselédleány tegnap előtt este Váradra jött és

itt sehol sem kapott éjjelre szállást, míg végre egyik régi gazdájánál **Benedek** Móricznál kapott helyet éjjelre. A leány azután azzal hálálta meg a volt gazdája jószívűségét, hogy tegnap hajnalban, mikor még a házbéliek aludtak, feltörte **Benedek** éknek egy szekrényét s mindent összepakolt ami benne volt, azonban mikor elakart a holmikkal menekülni, megcsípték. Most a rendőrségen van, a honnan ma átkísérik az ügyészséghez.

* **Kitüntetett magkereskedő.** Szép kitüntetés érte a magyar kereskedővilág legkiválóbb tagjainak egyikét: **Mauthner** Ödön magkereskedőt, a ki rendkívüli iparkodásával és üzleti szoliditásával világhírt szerzett a magyar magvaknak és a magyar kereskedelmet oly magaslatra emelte, hogy nemcsak kiállja a versenyt a külfölddel, hanem azt nem egy tekintetben felül is mulja. **Mauthner** Ödönt az orosz czár kitüntette Szent Anna-rend III. oszt. rendjével, ama érdemeinek megjutalmazásul, a melyeket **Mauthner** a pétervári keréztési kiállításon szerzett. A pétervári keréztési egyletben, mely az orosz előkelő társaság legkiválóbb alakjait és gazdasági kitünőségeit sorozza tagjai közé, **Mauthner**nek személyesen is nagy a népszerűsége, annyival inkább becses tehát a kitüntetés, melyben az érdemes kereskedő most részesült.

Biharmegyei csendélet.

— Három gyilkosság egy napon. —

Néha úgy látszik, hogy van a levegőben valami bacillus, amelyik az embereket a gyilkosságra vagy öngyilkosságra készíti.

Az elmúlt héten például a városban majdnem minden nap történt öngyilkosság, míg ezen a héten a gyilkosságok vannak napiranden.

Tegnap egyszerre három helyről is kaptunk tudósítást gyilkosságról, amelyek közül kettő halállal végződött, míg a harmadik áldozat most halálos betegen fekszik otthon s életben maradásához semmi remény nincs, valószínű, hogy már a reggelt sem éri meg.

A gyilkosságokról vidéki tudósítónk a következőkben számolnak be:

Most szerdán reggel **Nagy-Rábén Fekete** János földműves gazdát a saját lakása előtt meggyilkolva találták.

Az áldozat melléből még akkor is patakzott a vér, amikor megtalálták.

A csendőrség a dolgról tudomást szerezve, azonnal megindította a nyomozást s a gyilkost nem sokára el is fogta a meggyilkolt sógora személyében, aki azután rövid vallatás után be is vallotta a tettet.

A gyilkos **Kádár** János, aki **Feketének** a sógora volt, azt mondja, hogy őt a gyilkosságra bosszu ösztönözte, és hogy már régen készült arra az alkalomra, amikor **Feketét** megtudja ölni.

Szerdán hajnalban azután **Fekete** egyedül jött ki az udvarra éppen akkor, amikor **Kádár** bejött az udvarra, akiben azonnal felébredt a bosszu és **Feketét** megtámadta, késével melleszúrta, mielőtt **Fekete** védekezni tudott volna.

A szurás jól talált, **Fekete** holtan bukkott a földre.

A gyilkost a csendőrség vallomása alapján letartóztatta és átadta az ujfalui járásbírósnak.

A második gyilkosság az Olajpusztán történt verekezés közben.

Két földmivelő **Kogyilla** Tógyer és **Bakucz** Gábor komádi lakosok már régen ellenséges viszonyban éltek. Az ellenségeskedés régen kezdődött, mikor még mindketten fiatalok voltak, egy leányt szerettek, s a mint az

az ilyen esetekben történni szokott, a két ember között ellenséges viszony keletkezett, a mely azután mindig erősebb lett. Keresték az alkalmat arra, hogy bosszút álljanak egymáson a multért.

Most szerdán a mezőn összetalálkozott a két régi ellenség s kettőjük között csakhamar szóváltás keletkezett, ami azután azzal végződött, hogy **Bakucz** Gábor a nála levő bottal úgy ütötte fején **Kogyillát**, hogy az holtan bukkott a földre.

A **Bakucz** ütése oly erős volt, hogy annak következtében a **Kogyilla** feje betört s a beállott agyrázkodás egy pillanat alatt megölte.

A gyilkos azután a tett elkövetése után önként jelentkezett a csendőrség előtt, ahol beösmerte a tettet.

A csendőrség **Bakuczot** természetesen azonnal elfogta s mivel kiderült, hogy a büntényt tényleg ő követte el, átadták az ujfalui járásbírósnak.

A harmadik büntény **Hosszú-Ligetent** történt.

Itt **Tan** Kosztán és **Hajducz** Mihály, akik különben régóta jó barátságban éltek, a kocsmában valami csekélységen összeveszték s a szóváltás végén **Hajducz** Mihály felkapott egy fejszét, amivel azután föbe ütötte **Tan** Kosztánt.

Tan sebesülése igen veszélyes, azóta folyton eszméletlen kívül van s felgyógyulásához nincs semmi remény sem.

Hajducz Mihályt átadták a csendőrök a csékei járásbírósnak.

Oriási versenykuglizás!

Immár 20 fokra emelkedett a normális légmérséklet és ezzel kapcsolatosan zöldül minden. Zöldül és örvend a létnek. A fecskék vígan szelik a ritkás, kék levegőt, holott zöld cipőkben, zöld bottal, zöld kesztyűben és kiszökött konyhakertekkel gomolyukaikban libeg-lobog a halandók oroszán része az utcán.

Minek is cifrázzam? Egy szó, mint száz, felvirradt a szini- és kugli szezon. Az olvasott elem sziv-dobogva lesi a május 5-iki premiért, a kevésbé olvasott elem ellenben szivdobogva lesi, ki dob 9-et egy dobásra s kinek a nevét örökítik meg ennél fogva a szeletli szemöldök fájába a halás utókorra való névvest?

Mert igenis, színház: színház, de kugli: kugli Suum cuique. Ha az egyik létjogosult, létjogosult a másik is.

És éppen ebből kifolyólag a mily örömmel nézek a szini szezon elé, szintoly örömmel adom tudtára mindenkinek — akit illet — a következő hirt:

A nagyváradai Katholikus Kör kerti helyiségében fényesnek ígérkező ünnepélyt rendez e hó 24-én vasárnap.

A fenomenális ünnepély délután 2 órakor kezdődik és a következő programban összpontosul: 1. Délután 2 órakor ünnepélyes fel illetve bevonulás a Katholikus Kör kerti helyiségébe, lehetőleg impozáns számban és családostól. 2. Áhítatos megzemlése a kiállított és selyem nemzeti színű szallagokon pompázó következő díjaknak: Első díj: Egy arany. Második díj 3 ezüst forint. Harmadik díj 2 ezüst forint. Negyedik díj 1 ezüst forint. Ötödik díj 1 korona. 3. Ezekből lelkesedést merítve, következik a kezdők versenykuglizása. 4. A haladók versenykuglizása. 5. A maradók versenykuglizása. 6. Általános és döntő versenykuglizás. 7. Díjak kiosztása. Végezetül: 8. Általános hidegfeivágott és sör kiosztás. Záradékol: 9. Kiki úgy tér haza, a mint a körülmények megengedik.

Eddig a hir.

És a kertben serényen folynak az előkészületek. Két kugli pálya, a modern szinpad, technika minden igényeinek megfelelően berendeződött. **Karger** Sándor félelmes mennyiségű felvágottakat hidegit és söröket hűt és — a mi a fő — talán jó idő is kerekedik vasárnapig.

Úgy vélem, együtt éreznek velem a nagyváradai Katholikus Kör igen tisztelt tagjai, amikor azon legbensőbb óhajomnak adok kifejezést: vajha a normális hőmérséklet vasárnapig is elérje a 20 fokot s vajha általános szárazság miatt panaszkodók e napon minden gazda-ember és végül vajhő gyönyörködhetnének már a versenyen kívül áló szépségő természetben a Katholikus Kör jóvoltából, kertjében és a minden diszónációt elsimitő üde, vidám, distingvált sörös poharak körében, de habbal!

Buksy.

Igazságszolgáltatás.

A nagyváradai kir. tábla elintézt ügyei.

Polgári tanács.

Előadó: **Dr. Járossy Károly.**

842. Békés Szt. András tkptr. — Léderer Ignác — helybenhagyva.
850. Szende Tivadar — Engel Mihály — helybenhagyva.
864. Dr. Lengyer Sándor — ifj. Erdős János — helybenhagyva.

Előadó: **Dobosfy Alajos.**

747. Gál D. Gáborné s. t. öz. — Csarnó Pávelné — részben megváltoztatva.
671. Déry Stefánia hagyatéki ügye — helybenhagyva.
709. Dr. Rinz Mikia — öz. Spitzer Sámuel — megváltoztatva.
709. Filip Ilie — Pugna Irén — helybenhagyva.
756. Bakulya Pál — Bakulya György — föloldva.
763. Kreitler Terézia — öz. Kreitler Ferenczné helybenhagyva.

Előadó: **Dr. Marienescu Athanáz.**

614. Király Zsuzsánna — Grobovszky Ignác — helybenhagyva.
615. Kiss István — Fábán Juliánna — helybenhagyva.
617. Hegyi Ferencz Dancs Erzsébet — helybenhagyva.
618. Gottfried Berta — Weisz Fülöp — helybenhagyva.

Előadó: **Fráter Imre.**

149. Kocze Anna s. t. — Becze Onucz s. t. — részben megsemmisítve részben helybenhagyva.
456. Nyéki Juliánna — Macsoda Erzsébet — helybenhagyva.
492. Nyéki Juliánna — Macsoda Erzsébet — csatolva.
746. Olár György — Teréz János — helybenhagyva.
876. Olár György — Teréz János s. t. — csatolva.
767. B. Puskás István s. t. Doboz kocság ellen — helybenhagyva.

Előadó: **Bócz Géza.**

725. Nagy Gy. Istvánné — Nagy Gy. Imre — helybenhagyva.
755. Gergár Florené hagyatéki ügye — helybenhagyva.
769. Tóth Ferencz — Szegedi József és neje — helybenhagyva.
783. Sipos Péter — Iszlin György s. t. — helybenhagyva.
784. Gligoreszku Mária — Pakurár Anna — helybenhagyva.
790. Manye Demeter s. t. Vahl Zsigmond — visszautasítva.
811. Gerőcs Juliánna — Gerőcs János — részben megváltoztatva.

REGÉNY-CSARNOK.

AZ ARANY CSEREBOGÁR.

Irtá: Poe Edgar. Fordította: Vaday József.

Egy kis lámpa világította meg az éjjeli munkát; hárman három oldalról dolgoztunk oly erővel, mely okosabb célhoz méltóbb lett volna. Körülbelül két óra hosszáig folyt az ásás, melyhez a zenét a nagy kutya szolgáltatta s végre is olyan lármát ütött mellettünk, hogy szájkosarat kellett tenni rá, ne hogy ránk vonja valaki figyelmét, ami ily emelkedett helyen könnyen megeshetett volna. A kincs még mindig nem akart mutatkozni. Pihenőt tartottunk s aztán ismét két ásonyomot haladtunk lefelé. Végül is Legrand csüggedten mászott ki a gödörből; szó nélkül intett Jupiternek, hogy szedje össze a szerszámokat s bocsássa el a kutyát.

Hallgatag indultunk hazafelé.

Mintegy tizenkét lépést tehattunk, midőn Legrand hirtelen felordított és torokon ragadta a négert.

— Átkozott fekete dög! — ordított rá, — te engem megcsaltál! Mondd csak pokolra való, melyik a balszemed.

— Ah, massa Will, nyögött a néger elrémülve s kezét jobb szemére tette. Hogyan csaltam volna meg? Hát nem ez a bal szemem!

— Tudtam! Bizonyosan tudtam! kiáltott Legrand nagyot ugorva örömeiben. A parcie nem vészett el. Gyorsan vissza a tulipánfához!

Visszatértünk. Legrand felváltva érintette ujjával a néger szemét.

— Jupiter! — szólt hozzá — modd csak, a szem volt az, melyen a cserebogarat lebozsátottad, vagy emez?

— Ez uram, ez, a bal szemem.

S még mindig a jobb szemét mutatta.

Ekkor Legrand az örültség olyan mozdulatával, melyben én nála már bizonyos rendszert ismertem föl — megragadta a kötelet és a csöveket s újra mérni kezdett.

Több méter távolságban irt köröket, majd égtáj szerint ismételte az előzőleg végrehajtott méréseket. Aztán pontosan megvonta az utolsó pont kerületét, intett s megint megragadtuk az ásót.

Irtózatósan ki voltam merülve, de valami ellenállhatatlan erő kényszerített, hogy ennek a Legrandnak engedelmessédjem. Ő maga profétai ihlettséggel tette mindezt s szóltan, örülthöz hasonló mozdulataival lebilincselte mindnyájunkat.

Buzgón ástam magam is, olykor vizsgálódva, mintha csakugyan remélném a kincs előtünését, mely szegény barátom fejét megzavarta.

Mintegy másfél órai munka után épen pihenőt akartunk tartani, midőn a nagy kutya dühösen rohant közénk s a nélkül, hogy fékezni bírtuk volna, rémes vonítással kezdte kaparni a földet.

Egy pár emberi lábszárcsontot, majd több részt is hirtelen előkapart s két csontváz csakhamar teljesen előkerült a föld alól. Nehány rézgomb s gyapjuszövöt ruha foszlányai is voltak a maradványok közt.

Jupiter ugrálni kezdett örömeiben, de Legrand arczán a legnagyobb csalódás nyomai látszottak.

Kérőleg tekintett reánk, hogy folytassuk a munkát. Tehát ismét neki láttunk.

Legrand ásója pár perc múlva nagyot csörrent s egy vaskarikában akadt meg. Rávetettük magunkat s azonnal észrevettük, hogy egy ládához van erősítve. Hosszukás faláda volt, valami kemény délszaki fából, mely a hosszú földbenlét alatt mintegy megkövesedett s úgy zörgött az áso alatt, mint a vas.

Már egészen körülástuk, de megemelteni nem voltunk képesek. Végre is nekiállottunk a rajta levő két lakatnak s levertük.

A tető felpattant.

Kiszámíthatatlan értékű kincs halmaza csillant fel előttünk. Az arany ékszerek, drágakövek ragyogása által megdermesztve állottunk ott a gödör fala mellett.

Legrand a rendkívüli izgatottságtól kimerülve szóhoz sem bírt jutni s ami Jupitert illeti, ő úgy elsápadt, amint csak egy néger el-sápadni képes. Az öröm szinte önkívületbe hozta; könyökgé markolt az aranyba, mintha fűrdni akarna benne, majd fölkiáltott:

— S mindezt az arany cserebogárnak köszönhetjük! A kedves, a drága kis bogárnak, melyet én annyiszor átkoztam! Ah! Magamat kell megátkoznom! Pfüj, te átkozott, buta néger!

Az éj előrehaladt s tanácsos volt igyekeznünk, hogy virradat előtt mindent biztonságba helyezzünk. Sok agyvigyélés után legjobbnak láttuk könnyíteni a ládán, kiszedvén belőle a kincsek mint egy kétharmadát, hogy kiemelhessük a földből. A kiszedett részt ott hagytuk a kutya őrzetére, míg a ládával szerencsésen elértük a kunyhót.

(Foly.köv.)

TAVIRATOK.

Estély Bánffy miniszterelnöknél.

Budapest, ápril 22. (Saját tud. táv.)

Bánffy Dezső báró miniszterelnök és neje május 3-án estélyt adnak.

Badeni megőrült.

Budapest, április 22. (Saját tud. táv.)

A lengyel lapok állítása szerint *Badeni*, a volt osztrák miniszterelnök megőrült.

Szocialista gyűlés.

N.-Becskek, ápril 22. (Saját tud. táv.)

Nagy-Kikindán a szocialisták május 1-ére gyűlést hívtak egybe, melyen az általános szavazati jog és a sajtó-szabadság érdekében fognak beszédeket mondani. A gyűlés megtarthatása iránt a hatóságok benyújtott kérvényt 44-en írták alá.

Nagy szerencsétlenség.

Budapest, ápril 22. (Saj. tud. táv.)

A külső-Váci-úton a Hunnia gyár tűzfala ráomlott egy mellette épülő földszintes házra és ott dolgozó 18 munkást eltemetett. 4 rögtön meghalt, 14 pedig súlyosan megsebeült.

Az első ágyulövés előtt.

Budapest, ápril 22. (Saját tud. táv.)

Madridból távirják: *Sagasta* miniszterelnök a régens-királynéval folytatott tanácskozása alkalmával kijelentette, hogy a kormány ebben az ünnepélyes pillanatban, mikor az *első ágyulövés várható*, magára vesz minden felelősséget, de célszerűnek tartja, hogy hallgassa meg a királyné az összes kiváló politikusok és pártvezérek, valamint a hadsereg legkiválóbb embereinek a véleményét is. Ennek következtében a régens-királyné tegnap este több államférfiival tanácskozott a helyzetről. *A szenátus elnöke* kijelentette, hogy a mai kabinetnek változatlanul meg kell maradnia, hogy szembe szálljon a pillanatnyi helyzettel. *A képviselőház elnöke* ugyanígy vélekedett. *Martinez Campos* tábornagy kijelentette, hogy bölcs és hazafias dolognak tartja, ha a korona megőrzi bizalmát a szabadelvű párt iránt, amely reméli, hogy a többi politikai pártok és az osztatlan közérzet segítségével megvédheti a haza becsületét és integritását. Ha a szabadelvű párt — mondá a tábornagy — azt vélné, hogy a rendelkezésére álló erővel nem kormányozhat tovább, akkor a konzervatívokhoz kell fordulni és ha azok nehézségeket támasztanak a kormány átvétele tekintetében, úgy ő késznek nyilatkozik erre. *Elduayen*, a szenátus volt elnöke, nem nyilatkozott a királynéval

folyt tanácskozásáról, valamint *Pidal* volt képviselőházi elnök sem; de tudják, hogy úgy *Pidal*, mint *Azearragua* tábornok is, azt tanácsolta a régens-királynénak, hogy a mai kabinet maradjon meg helyén.

Budapest, április 22. (Saját tud. táv.)

Madridból sürgönyzik továbbá a következőket: A Fabra-ügynökség jelentése szerint *Gullon* külügyminiszter *Woodford* amerikai követhoz elutazása előtt a következő jegyzéket intézte:

»Minthogy az Egyesült-Államok elnöke immár jóváhagyta a kongresszus két házának határozatait, amelyek haladéktalan fegyveres intervenciót tételnek föl Kuba spanyol tartományban, ennél fogva az összeköttetés a két ország között megszakítottnak tekintendő és a spanyol kormány nem fogad el semmiféle újabb közleményt az amerikai kormánytól. Ez okból *Bernabe* spanyol követ már elutazott Washingtonból. Sziveskedjék Excellentiád belátása szerint cselekedni.

Gullon.

Budapest, április 22. (Saját tud. táv.)

New-Yorkból következőt jelentik a Reuter ügynökség útján: A hampton-roodoi repülő hajóraj parancsot kapott, hogy kivegessen. Azt hiszik, hogy a key-westi hajórajjal együtt fog működni az ostromzárnál. Nem nyer megerősítést az a hír, hogy a csendes tengeri hajórajt már a Filipp szigetekhez rendelték.

A washingtoni szenátus és a képviselőház elfogadták azt a javaslatot, a mely az elnököt felhatalmazza, hogy a liszt és a háboruban szükséges egyéb anyagok kivitelét eltiltsa. A szenátus elfogadta az önkéntesekről szóló billt. A Reuter ügynökség jelentése szerint a csapatokat a déli kikötőkben és az öböl kikötőiben oly rövid idő alatt a mint csak lehetséges, összpontosítani fogják. Mac Kinley az önkéntesekről szóló bill elfogadása után 100.000 embert fog toborozni. 80.000 ember Kubán a már most összevont rendes hadsereggel fog együtt működni, míg 20.000 ember a tűzérseget fogja támogatni a partok védelmében.

Budapest, április 22. (Saját tud. táv.)

Washingtonból sürgönyzik, hogy Mac Kinley tegnap gyanus formájú csomagot kapott ismeretlen feladattól. A csomagot vízbe mártották s úgy bontották fel. Ekkor tünt ki, hogy pokolgép van benne.

Budapest, április 22. (Saj. tud. táv.)

New-Yorkból sürgönyzik: A csapatszállítás erősen folyik. A csapatszallító hajókon és vonatokon mindenütt ezen felirás látható:

Emlékezzetek Mayne-re!

Budapest, április 22. Saját tud. táv.)

Madridból sürgönyzik: Este városszerte óriási Amerika-ellenes tüntetés volt. Az Equitabla biztosító társaság amerikai címereit el kellett gyorsan távolítani. Mindenfelé azt kiabálták: *Háborút a yankeeknek! Éljen Spanyolország.*

Budapest, ápril 22. (Saját tud. táv.)

Wordford amerikai követ vonatját Waladolidban átutaztakor tüntető tömeg megdobálta. A rendőrség a tüntetőket szétkergette.

KÖZGAZDASÁG.

A cukorrépa szív és szárrothadása.

E betegséget egy gomba idézi elő, tehát fertőző bántalom, tehát nem a szárazság által idéztetik elő, miként sok gazda azt hiszi. A betegség tipikus befolyása az, hogy a gomba csak a legfiatalabb szív leveleket támadja meg a nagy leveleket ellenben ameddig épek és frissek nem bántja. Előfordulhat ettől ellenkező esetben is, mikor ugyanis a gomba nem bántja a répa szivét, hanem az egészséges nagy leveleket tetszés szerinti helyen inficizálja s azokon nagy barna foltokat idéz elő; még gyakrabban a levél nyeleket támadja meg s ennek megbetegedése a nagy levelek gyors elhalását vonja maga után. Bármint induljon meg azonban a betegség az később mindig átmegy magára a répára s annak rothadását idézi elő.

Ezen, a cukorrépa termelőkre igen veszedelmes betegség távoltartása céljából, a német gazdák különféle kísérleteket végeztek, a melyeket az elért eredményekkel együtt az alábbiakban ismertetjük, mint most időszertű dolgot.

Öntözéssel semminemű eredményt nem értek el, az öntözött parcellákon csak oly mérvben lépett fel a baj, mint a nem öntözöttön.

Mély szántással hasonlólag semminemű eredményt nem értek el. A késői vetéssel azonban a kívánt eredményt elérték. Ismételt kísérletek kétségen kívül bizonyították, hogy késői vetéssel a betegség ellen sikeresen lehet védekezni. Egy parcella, melyen az előző évben beteg répa volt, április 30-án vettett be, beteg répa maggal, egy másik ugyanazon elővetemény után június 5-én. Szeptember hó 5-én a két répa között fejlődöttség tekintetében semmi különbség nem volt, egészségi állapot tekintetében azonban igen nagy volt a különbség; míg ugyanis a korán elvetett répának 20-30 százaléka beteg és rothadt volt, addig a később vetett parcellán alig néhány olyan répa volt, mely a betegség kezdete stádiumában szenvedett. Ezen kísérlet más talajon és más viszonyok között számos esetben megismételtetett és mindenütt ugyanazon eredményt adta. A késői vetés miatt a répa mennyisége csak ott csökkent, hol a talaj tulságosan kötött volt, nem volt kellőleg meglazítva, megművelve s ahol a cukorrépa termésének fokozása szempontjából annyira szükséges, sőt elkerülhetlen chilisalétromozást elmulasztották eszközölni. Ellenben mindenütt ott, hol a talaj kellőleg előkészítettet, hol chilisalétrom alkalmazása által is siettették a répa fejlődését a késői vetésnek semmi hátránya nem volt sem a répa mennyiségére, sem annak cukortartalmára, sőt a cukortartalom sok esetben késői vetésnél volt jelentékenyebb.

A répalevelek eltávolításával is kedvező eredmény érte el; nevezetesen ha már a répát korábban elvetették, s a betegség fellépésétől tartunk, vagy az már mutatkozik is, akkor a betegség ellen olyformán is védekezhetünk, hogy a fenyegető szárazság kezdetén a répaleveleket egyszer leszedetjük. A levélszedést legzélszerűbb úgy végezni, hogy 5-8 cmnyire a föld színe felett levágjuk az összes nagy leveleket és csak a szív leveleket hagyjuk meg, a melyektől csakhamar új, nagy levelek fejlődnek. A növény a levélszedés folytán visszamarad ugyan fejlődésében és kisebb termést ad, cukortartalma azonban nem csökken. A levelezést azonban csak imminens veszély esetén végezhetnénk, mert a veszély mégis igen jelentékeny, s ott ahol fennforog a szüksége, inkább a késői vetést alkalmazzuk.

Összegezve a mondottakat, azon következtetés vonható le, hogy a répa késői vetésével avagy a júliusi egyszeri levelezéssel sikeresen lehet védekezni a cukorrépa szív és száraz rothadása ellen.

TÓZSDE.

— A »Tiszántúl« eredeti távirata. —

Gabonátözsde.

Készáru búzában az irányzat szilárd volt.

Határidők.

Budapest, április 22.

Buza ősze	—	—	—	—	10.46
Buza tavaszra	—	—	—	—	13.62
Tengeri	—	—	—	—	5.72
Rozs ősze	—	—	—	—	9.25
Zab ősze	—	—	—	—	7.42

Értéktözsde.

Az irányzat szilárd.

Budapest április 22.

Déli vasut	—	—	—	—	353.60
Rimamurányi	—	—	—	—	246.1/2
Magyar jelzálog	—	—	—	—	244.—
Magyar leszámítoló	—	—	—	—	248.—
Iparbank	—	—	—	—	101.25
Budapest közuti	—	—	—	—	38.1/2
Kereskedelmi bank	—	—	—	—	1404.—
Villamos vasut	—	—	—	—	264.—
Salgótarjáni	—	—	—	—	598.—
Waggon-kölcsön	—	—	—	—	038.26

Bécs, április 22.

Az irányzat szilárd.

Oszt. hitel	—	—	—	—	367.1/2
Magyar hitel	—	—	—	—	346.3/4
Allamvasut	—	—	—	—	337.1/2
Birodalmi márka	—	—	—	—	58.97

Hivatalos arcfolyamok

a budapesti aru- és értéktözsden 1918. április 22-én.

Magyar aranyjárdék 1/2%	—	—	—	—	120.—
Magyar koronajárdék	—	—	—	—	98.75
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4-1/2%	—	—	—	—	119.—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2-1/2%	—	—	—	—	100.25

Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—	—	—	—	121.50
Magyar földterhermentesítési kötvény 4 1/2%	—	—	—	—	97.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	—	—	—	—	100.60
Horvát-szlávon föld terhermentesítési kötvény	—	—	—	—	97.50
Magyar nyeresemény sorsjegy-kölcsön	—	—	—	—	160.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	—	—	136.50
Oszt. járadék papírban	—	—	—	—	101.—
Oszt. járadék ezüstben	—	—	—	—	101.75
Oszt. járadék aranyban	—	—	—	—	121.53
Oszt. korona járadék	—	—	—	—	101.76
1860. Oszt. államsorsjegyek	—	—	—	—	143.25
Oszt. magyar bankrészevény	—	—	—	—	920.—
Magyar hitelbankrészevény	—	—	—	—	3 5.25
Oszt. hitelintézeti részvény	—	—	—	—	355.—
Fő is vista	—	—	—	—	344.55
20 márkás arany	—	—	—	—	955.—
Német birodalmi márka	—	—	—	—	58.90
London viste	—	—	—	—	120.15
Páris vista	—	—	—	—	47.75
20 márkás arany	—	—	—	—	11.78

A szerkesztőnőrt feloldja:

Dr. VUCSKICS GYULA.

A

BIKSZÁDI

ásványos gyógyvizet,

mely egyedüli a maga nemében, több hírneves egyetemi orvostanár és hírneves vidéki orvosok, hatásánál fogva fölébe helyezik a **külföldi és drága Selters és Gleichenbergi vízeknek**. Gyógyító hatása a **BIKSZÁDI ásványos gyógyviznek** kitünően bevált idült és heveny légcsőhurut, hangszálag hurut, **vérköpiés** ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fogva, **vérhányás**, tüdőcsúcs hurutnál és kezdődő **gümőkornál**, továbbá kitünő eredményt értek a **bikszádi víz** alkalmazása által **emészthetlenség**, idült- és heveny gyomorhurut, máj és **epe** hólyagbántalomnál, a **beleik** renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőknél, a nyirok renyhe keringésénél, valamint görvélykóros daganatoknál, heveny- és idült női bántalmaknál mint specificum vált be.

Árlappal és ismertető könyvecskével bérmentve szolgál:

Bérlők:

ALMER LAJOS és KÁROLY, a kútkézelőség, nagybányai lakosok. Bikszád, Szatmárnegye.

Kapható Nagyváradon, Kádár János és Wurst József urak fűszer üzletében.

Az alant irt legjutányosabb árak mellett, **házhöz szállítva**: egy üveg 1/2 literes **bikszádi víz 14 kr.**, ha az üveget visszaadjuk **11 kr.** Egy üveg 1 literes **bikszádi víz 22 kr.**, ha az üveget visszaadjuk **16 kr.** Egy láda 40 1/2 literes üveg **bikszádi víz 5 frt 20 kr.**, a 40 üres üveget ha visszaadjuk **3 frt 70 frt.** Egy láda 25 1 literes üveg **bikszádi víz 5 frt 20 kr.**, a 25 üres üveget ha visszaadjuk **3 frt 70 kr.**

131 9-10

Nagyvárad-Szóllósi Gőz-Sörgyár

Pecze-Szóllós (Nagyvárad mellett.)

Van szerencsénk a n. é. fogyasztó közönségnek a főzdeinkben készült kitünő minőségű, erősen főzött és megfelelőleg érlelt

László- és Márcziusi sört

ajánlani.

Tekintve, hogy az ősz folyamában tetemes költséggel nagy szabású és kitünő rendszerű új **ászok és jégpinczét építettünk**, azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy minden tekintetben kifogástalan, kitünő termékünkkel a legmesszebb menő igényeket is kielégíthetjük.

Megrendeléseket úgy hordók, mint 50 palaczkot tartalmazó ládákban közvetlen gyártelepünkön **Pecze-Szóllósön (Nagyvárad mellett)** avagy városi irodánkban Nagyváradon fogadjunk el.

Nagyvárad-városi vevőinknek a sört saját fogatunkon házhöz szállítjuk.

106 13-15

Árjegyzékkel kívánatra készséggel és bérmentve szolgálunk.

Kérve a n. é. közönségnek további szives pártfogását, maradunk szolgálatára készen.

Kiváló tisztelettel

Nagyvárad-Szóllósi Gőz-Sörgyár.

Különlegességek:
Nyakkendők
és
zsebkendőkben.

UJ URI

Patent
BICZIKLI

cipők egyedüli raktára.

DIVATÁRUHÁZ.

EIGNER EDE Nagyvárad, Zöldfa-utca.

Van szerencsém a t. czimü közönség nagybecsü tudomására hozni, hogy a Zöldfa-utczában, ifj. Weisz Bernáth czéggel szemben — egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

uri divat és cipő-üzletet

nyitottam.

Raktárom állandó tárháza lesz a legutolsó divatnak megfelelő minden a szakmámba vágó czikkeknak, u. m.

cipők minden kivitelben,
angol és olasz kalapok, nyakkendők, fehérneműek,
satén és selyem ingek,
zsebkendők, harisnyák, esőernyők,
SÉTABOTOK,
francia és angol illatszerek, pénz- és szivar-tárczák,
ing- és kézelő-gombok, keztyük,
utazó bőröndök és kézi táskáknak stb.

legnagyobb választékban.

Számos éven át e téren szerzett tapasztalataim, valamint olcsó bevásárlási forrásaim által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy áruimat, mint

a legjobbat a legjutányosabb árban

bocsáthatom t. vevőim rendelkezésére. — Szolid üzleti elveimmal pedig oda fogok hatni, hogy t. vevőimet mindenkor és minden tekintetben kielégíthessem.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam

Legujabb
angol
KALAPOK.

kiváló tisztelettel

EIGNER EDE.

Valódi
francia
ILLATSZEREK.